

Wymagania edukacyjne z ETYKI

Cele edukacyjne:

1. Rozwijanie wrażliwości moralnej;
2. Kształtowanie rozpoznawania wartości moralnych oraz zdolności odróżniania dobra od zła;
3. Dokonywanie trafnej oceny moralnej podejmowanych działań w życiu osobistym, w grupie, szkole, społeczności lokalnej;
4. Przyjmowanie odpowiedzialności za słowa i czyny;
5. Podjęcie samokontroli i pracy nad sobą;

Zadania szkoły:

1. Uświadamianie istotnego znaczenia zasad i wartości moralnych w rozwoju osobowym człowieka, w kształtowaniu wzajemnych stosunków między ludźmi oraz w życiu publicznym.
2. Kształtowanie rozumienia własnej indywidualności i chronienia osobowej tożsamości przed zagubieniem w kulturze masowej.
3. Uświadamianie znaczenia samokontroli i konieczności pracy nad sobą dla osobowego rozwoju.
4. Pomoc w kształtowaniu więzi z rodziną, ojczyzną i kulturą na gruncie przyjmowanych wartości.
5. Pomoc w kształtowaniu relacji z otoczeniem opartych o właściwą hierarchię wartości;
6. Tworzenie warunków do refleksji nad przykładami naruszania norm i wartości demokratycznych w życiu publicznym;

Treści nauczania:

1. Etyka a pozostałe dyscypliny filozoficzne i nauki szczegółowe. Moralność, etos, prawo, obyczaje i styl życia;
2. Ogólnofilozoficzne założenia etyki. Kwestie metaetyczne. Etyki religijne i świeckie;
3. Teorie i szkoły etyczne. Koncepcje etyczne w nurcie filozofii klasycznej;
4. Człowiek jako osoba i jego działanie. Etyczna analiza aktywności ludzkiej. Motywy podejmowanych decyzji;
5. Cel i sens ludzkiej egzystencji. Hierarchie celów. Szczęście w życiu ludzkim. Rozwój moralny i duchowy człowieka jako osoby. Rola oddziaływań wychowawczych;
6. Dobro moralne i wartości moralne. Hierarchia wartości. Wartości autoteliczne i instrumentalne. Konflikt wartości. Wartości wybierane i realizowane;
7. Prawo moralne, imperatyw moralny, w tym prawo naturalne. Dekalog jako podstawa życia moralnego. Problem relatywizmu moralnego i sposoby jego przewyciężania. Nienaruszalne prawa istoty ludzkiej;
8. Wymiar moralny życia człowieka. Zdolność rozpoznawania wartości i powszechne dążenie do dobra. Świadomość moralna. Rola sumienia w prawidłowym rozwoju wewnętrznym. Sądy i oceny moralne. Przykłady patologii w zakresie świadomości moralnej. Problem manipulacji. Obecność dobra i zła we współczesnej kulturze;
9. Sprawności moralne. Samowychowanie;
10. Przykłady współczesnych przejawów kryzysu moralnego i dylematów w zakresie wyborów moralnych oraz sposoby ich rozwiązywania na gruncie etyki chrześcijańskiej oraz innych koncepcji etycznych;
11. Moralne aspekty pracy i różnych dziedzin życia publicznego. Etyki zawodowe. Przykłady kodeksów etycznych. Korupcja jako negatywne zjawisko naruszające kodeksy etyczne. Zagadnienie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju. Moralny wymiar stosunku człowieka do świata przyrody;

12. Etyczny wymiar życia szkolnego. Umiejętność życia z innymi i dla innych. Uczciwość. Problem „ściągnięcia”. Wartości szczególnie cenione w Życiu szkolnym;

Osiągnięcia:

1. Znajomość podstawowych pojęć i koncepcji etycznych;
2. Umiejętność dokonywania etycznej analizy i oceny działań i decyzji własnych i innych;
3. Znajomość podstawowych zasad i wartości etycznych w najważniejszych dziedzinach życia publicznego;
4. Umiejętność dokonywania wyborów moralnych i podejmowania decyzji w świetle wartości moralnych i tworzenia hierarchii wartości;
5. Umiejętność lepszego poznania siebie i rozwijania własnej tożsamości;

Ocenianie ma na celu:

1. Motywowanie uczniów do pracy;
2. Bieżące i systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie;
3. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju oraz przedstawienie bieżących postępów w nauce;
4. Dostarczanie bieżącej informacji o trudnościach w przyswajaniu wiedzy przez uczniów;
5. Umożliwianie nauczycielowi doskonalenia organizacji pracy na lekcji;

Narzędzia sprawdzania wiedzy i umiejętności:

1. Ćwiczenia na zajęciach;
2. Wypowiedzi ustne;
3. Prace pisemne;

Sposoby informowania o wymaganiach:

1. Uczniowie są zapoznawani z wymaganiami edukacyjnymi na pierwszych zajęciach w każdym roku szkolnym;
2. Każdy uczeń, jak i jego opiekun prawny, może zapoznać się z wymaganiami na poszczególne stopnie z etyki w trakcie roku szkolnego, po wcześniejszym zgłoszeniu takiej potrzeby u nauczyciela prowadzącego lub dyrekcji szkoły informacje o wymaganiach dostępne są również na stronie internetowej szkoły;
3. Oceny są jawne (dla danego ucznia oraz jego rodziców/opiekunów prawnych) a oparte są o opracowane kryteria

Obniżenie wymagań edukacyjnych w przypadku stwierdzenia dysleksji rozwojowej uczniów:

- Wydłużenie czasu pisania sprawdzianów, prac klasowych, kartkówek;
- Wymagania merytoryczne są takie same jak dla pozostałych uczniów;
- Możliwość zastępowania prac pisemnych odpowiedzią ustną;
- Ewentualne błędy ortograficzne nie będą miały wpływu na ostateczną ocenę pracy;

Zasady poprawiania stopni:

1. Uczniowie zgłaszają chęć poprawiania stopni;
2. Poprawa przeprowadzana jest w formie pisemnej;
3. Poprawa stopnia może być przeprowadzona w okresie do dwóch tygodni od wystawienia oceny lub absencji ucznia na zajęciach;

Wymagania na konkretne oceny:

1. **Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- a. Nie opanował wiadomości określonych w wymaganiach edukacyjnych określonych w podstawie programowej dla przedmiotu etyka w danym roku szkolnym;
- b. Nie jest w stanie wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności;
- c. Unika wykonania zadań przewidzianych w programie nauczania i w programie lekcji;

2. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a. Ma braki w opanowaniu materiału programowego, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki;
- b. Wykonuje zadania typowe, o niewielkim stopniu trudności;
- c. Wykonuje zadania przewidziane w programie nauczania na poziomie elementarnym, niepełnym, przy wsparciu innych osób;

3. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a. Opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej na poziomie nieprzekraczającym wymagań podstawy programowej;
- b. Wykonuje typowe zadania o średnim stopniu trudności;
- c. Wykonuje zadania przewidziane w programie nauczania i programie lekcji samodzielnie;
- d. Konstruuje wypowiedzi ustne i pisemne, wewnątrznie uporządkowane.

4. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a. Nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej;
- b. Poprawnie stosuje wiadomości, wykonuje samodzielnie typowe zadania;
- c. Buduje samodzielne wypowiedzi łączące wiedzę z wielu tematów i mającą charakter interdyscyplinarny;
- d. Tworzy płaszczyznę zadań wykonywanych na zajęciach;
- e. Wartościuje źródła informacji i określa te, które mają szczególne znaczenie;
- f. Podejmuje próby samodzielnych dociekań etycznych;
- g. Potrafi przyjmować określone role w zespole i współpracować przy wykonaniu określonego zadania;

5. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a. Opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danym roku szkolnym;
- b. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy;
- c. Potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach;
- d. Inicjuje działania i dyskusje, w których prezentuje własne przemyślenia i potrafi je uargumentować;
- e. Odnosi się i tłumaczy posługując się argumentami wydarzenia i problemy o charakterze moralnym;
- f. Sprawdza i analizuje przyczyny i skutki wydarzeń i zmian oraz dostrzega związki między nimi;
- g. Opisuje i wyjaśnia różne interpretacje wydarzeń, zmian i działań;
- h. Na podstawie posiadanej wiedzy wartościuje i wyróżnia źródła informacji, krytycznie je wykorzystuje w celu sformułowania wniosków;
- i. Podejmuje samodzielne dociekania etyczne, ujawniając kreatywność myślenia i pomysłowość prezentacji rozwiązanych problemów;

6. Ocena celująca:

- a. Spełnia wymogi uzyskania oceny bardzo dobrej;
- b. Podejmuje działania wykraczające poza uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych, które mają charakter upowszechniania wskazań etyki, wcielania w życie zasad moralnych poprzez m.in.:
 - Udział w konkursach;

- Zaangażowanie w pracę organizacji humanitarnych, pro tolerancyjnych, społecznych, wolontariat;
- Organizacja akademii, warsztatów, happeningów upowszechniających zasady etyki.